

Budapest története a Bazilika pincéjében

Harc a gombával ♦ Páncélszoba a Városházán

A Bazilika pincéjében őrzik Budapest történetének pótolhatatlan, pénzben kifejezhetetlen értékű dokumentumait; a régi és az újkori levéltári iratokat, térképeket. Milyen módon, arról dr. Ságvári Ágnes, Budapest Főváros Levéltárának igazgatója beszél.

tése és megőrzése, a főváros politikai, társadalmi és kulturális fejlődése összefüggéseinek feltárása. Kiadjuk a *Dokumentumok Budapest múltjáról* című négy kötetre tervezett, 60–80 év terjedelmű forrásmunkát. Az első kötet a középkori három város alakulásától 1873-ig ölelné fel a város történetét. A kötetben helyet kapó okmányok bemutatják, *hogyan vált Obuda mezővárossá, Buda és Pest várossá, majd az ország gazdasági, politikai és kulturális centrumává. A második kötetben* — a városépítésről, a gazdasági életéről, a munkásmozgalmakról, majd az első világháború Budapestjéről és a proletárdiktatúra fővárosáról számolunk be. A *harmadik kötet* az 1919–1945 közötti időszak történetét tartalmazza, az ellenforradalmi korszakot, a főváros társadalmi szerkezetét, a várospolitikát, a német megszállás, a nyilas hata-

lomátvétel és az ellenállási mozgalom eseményeit, a *negyedik kötet pedig az újjászületéstől a szocialista főváros megeremtéséig terjedő korról ad számot. A közzétett anyagok többsége a főváros levéltárában található, eddig hozzáférhetetlen dokumentum.*

A levéltár kérdése

— Előkészítjük a budapesti Nemzeti Bizottság anyagának kiadását, s arra törekszünk, hogy jobban feltárjuk az 1945 után történt eseményeket. Ezzel kapcsolatban kérjük mindazokat, akiknek a főváros életében jelentős részük volt, hogy keressenek fel minket, *bocsássák rendelkezésünkre emlékül őrzött iratanyagokat.* Segítsé-
gükkel meg szeretnénk írni az 1945 utáni Budapest történetét.

Pakots György

Nincs hely

— Évtizedek óta másfél emelet mélységben penészedik, porosodik, rongálódik a főváros ügyvitelében, történelmének kutatásában nélkülözhetetlen iratanyag, korhadó polcokon, mintegy nyolc kilométer hosszúságban. Egy évtizede megállapította az V. kerületi egészségügyi osztály, hogy a *raktári polcokon penészgombaveszély fenyeget, s egy, az idén áprilisban tartott vizsgálat az állapotok romlásáról számolt be. A helyiség-probléma megoldása a Fővárosi Tanácsra vár, de megjegyzem: Budapest levéltára csak két évvel ezelőtt került vissza a tanács felügyelete alá, és ilyen rövid idő alatt természetesen nem lehetett 13–14 ezer légméteres hajlékot építeni a levéltári iratoknak.*

— Mi lesz a pincében őrzött anyag sorsa?

— *A legértékesebbeket már a Városházán levő, páncélozott falu, padlóju és mennyezetű, biztonságos helyiségben őrizzük. De itt a hely kevés, s emiatt például azt az iratanyagot, amely az új Budapestre vonatkozik, nem lehet áthozni. A kerületi tanácsok iratait sem tudjuk fogadni, a helyhiány megghiúsítja, hogy a népbíróság és a népügyészség iratanyaga birtokunkba kerüljön. A Bazilika pincéjében romló iratanyagot restaurálással próbáljuk megmenteni.*

Ismeretlen dokumentumok

— *Milyen feladatok megoldásán dolgozik jelenleg a levéltár?*

— Fontos célunk az utolsó száz év, ezen belül különösen a mai századunk történeti emlékeinek összegyűj-

Osztályozás		Tárgy		Hely		Idő		Személy		Helyszám	
		902.5				1970					
Budapestre vonatkozó újságcikkek				Szerző: Pakots György				Cím: Nyolc kilométer polc...			
				Forrás: Esti díszlap							
				(Hely)				(Idő)			
				1970. aug. 6.				(Köt. v. füz.)			
								(Oldal)			